

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-80

za Nemčijo:

celo leto naprej K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnice ali znakca.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Zahaja vanh dan svojo izjemno nedeljo in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvata vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:

celo leto naprej K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravištvu prejemam:

celo leto naprej K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 5. septembra. (Kor. ur.)
Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta proti Romuniji.

Pri neizpremenjenem položaju ničesar pomembnega.

Armadsna fronta generala kavalerije nadvojvode Karla.

Napadi Rusov na zavezniške pozicije v Karpatih trajajo. Pri Fundulu Moldove so naše čete odbile številne močne sunke. Ob gorenjem Čeremošču in južno od Bistrecu se vrše silni boji. Severozapadno od Körös Mezöja so se ponesrečili vsi sovražni poskusi pridobiti prostora. Jugozapadno od Brzezanov smo zopet zavzeli tudi zadnji predvčerajšnjem izgubljeni kos jarka.

Armadsna fronta gfm. princa Leopolda Bavarskega.

Nobenih posebnih dogodkov.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Ob tirolski fronti se je mestoma povečalo delovanje artiljerije. V pokrajini Ruferda je prišlo do litih bojov za vrh Sorame, ki so ga naše čete začasno izgubile, z držnim protinapadom pa zopet zavzele.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Italijanske čete so prekoračile včeraj jutraj pri Ferasu Vojuso. Napad naših rezerv na sovražno levo krilo je vrzel sovražnika nazaj. Ogenj naše težke artiljerije je spremljal na južni breg se umikajoče italijanske kolone. Med bojem je zbil pilot, štabni narednik Arigi sovražno bojno letalo; en letalec je mrtev, drugi vjet.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 5. septembra. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Velika bitka ob Sommi traja. Naše čete stoje med Le Forestom in Sommo v vročem boju. Južno od reke se ubranjujejo na 20 km široki fronti od Barleuxa do južno od Chillyja napadajočega sovražnika. Vas Chilly smo izgubili. Na desno od Mose smo odbili nove francoske napade na naše črte vzhodno od Fleuryja in na pozicijo, zavzeto 3. septembra ob globeli Souville.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadsna fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Položaj neizpremenjen.

Armadsna fronta generala konjenice nadvojvode Karla.

V trdovratnih bojih so nemški bataljoni zopet prepodili sovražnika, ki je večkrat poskusil protisunke. Zadnja 2 dneva so zavezniške čete vjele 2 častnika in 259 mož. V Karpatih so se razvili na več točkah manjši boji. Jugozapadno od Žabja in Šipota boji. Krvavo smo zavrnili močne ruske sile jugozapadno od Fundula Moldovega.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Nemške in bolgarske čete so naskočile utrine prednje pozicije mostišča pri Tutakanu. Mesto Dobrič so Bolgari vzeli. Bolgarska konjenica je večkrat razglašala romunske bataljone.

Nemški hidroplani so obložili Konstanco in ruske lahke pomorske sile z bombami. Naši zrakoplovi so uspešno bombardirali Bukarešto in petrolejske naprave v Ploestiju.

Prvi generalni kvartirnojmster von Ludendorff.

Bolgari v Dobrudži.

Sedaj imamo v rokah prav preprosto razlago, zakaj Romuni na Sedmograškem tako počasi prodirajo. Cutili so, da odpor naših čet na Sedmograškem ni bil velik in iz naših poročil so lahko posneli, da leži naša prava obrambna črta bolj proti zapadu. Vendar so se ustavili, ker se je popolnoma nepričakovano pojavila velika nevarnost za celo Romunijo. Vpad bolgarskih in nemških čet v Dobrudžo je prevrnil vse romunsko-ruske načrte. Tu je bilo treba braniti lastno deželo, zato se je moralo zavojevanje tuje dežele ustaviti. Dobrič, Kočmar, Kurl Bunar, Ak Kadinar in Tutakan ogroženi. To je moralo vplivati na sklepe romunsko-ruskega generalnega štaba. Med tem so ti kraji že padli, samo pred Tutakanom se vrše še boji. Silen sunek bolgarskih in nemških, morda tudi turških čet v Dobrudžo lahko uniči vse romunske načrte. To mora spoznati tudi Rusija. Poraz romunsko-ruske armade na jugu Romunske lahko uniči vse dosedanje ruske uspehe, zato bo najbrže zastavila Romunska kar največ svojih sil v Dobrudži in sploh na jugu ter nekaj časa ne bomo dosti slišali o bojih na Sedmograškem. Ko pa se bodo tam boji morda kdaj zopet pričeli, bo stal tam že naš jekleni zid in kakor ob Soči Italijani, tako si bodo Romuni na Sedmograškem pridobili le malo, malo slave.

Ne glede na uspehe, ki so jih priborili bolgarsko-nemške čete, pa je največje važnosti, da je v teh bojih prešla inicijativa zopet na centralni državi in njih zavezniške.

ROMUNSKO URADNO POROČILO.

31. avgusta. Ob severni in severozapadni fronti so uspešno nadaljevali romunske čete svoje prodiranje na vse strani. Zasedle so te-le kraje: Tohan (južnozapadno od Braševa), Braševu, kjer so postavile župana in policijskega šefa, Csik Mezesag (12 km vzhodno od Csik Sze-

rede) ter Padolovsko goro, 1 km severozapadno od Csernahevizu (najbrže romunsko). Mi imamo železniško progo Oršova-Karanebes pod ognjem svoje artiljerije. Romunske izgube so majhne. Do sedaj smo vjele 15 častnikov in 1800 mož. Kolodvor Gyinces s sto vagoni blaga nam je padel v roke; na kolodvoru Bereczk smo napravili velik plen, ki je obstojal posebno v transportu moke. — Ob južni fronti so obstreljevali avstro-ogrski monitorji Cioro (vzhodno od Turun Magurele). Sovražne pehotne in konjeniške čete, ki so bile prekoračile mejo južno od Bazardžika (bolgar. Dobrič), so se morale pred prodiranjem naših čet nemudoma umakniti.

2. septembra ob 7. zjutraj. Ob severni in severozapadni fronti traja prodiranje naših čet. Zavzeli smo gore Allion (2 km vzhodno od Oršove) in Dranija (4 km severno od Oršove) ter vjele 9 častnikov in 645 mož. Železnica proti dolini Alute je južno od Csik Szerede pretrgana. V Braševu smo vplenili mnogo raznih živil. — Ob južni fronti je napadel sovražnik naše obmejne postojanke med Donavo in Rahman Išiklarom (kakih 50 km jugozapadno od Silistrije), mi pa smo ga zavrnili. Sovražne ladje in postojanke ob bregu Donave so odale nekaj strelav na Gjurjevo in na naše postojanke nam pa niso prizadejale izgub.

3. septembra zjutraj. Severna in severozapadna fronta. Po precej živahnih bojih smo zasedli kraj Borszek in višine zapadno od tega mesta ter vjele 4 častnike in 150 mož. Od Szeklerjev obljudeno pokrajino Haromszek smo popolnoma zasedli.

Južna fronta. Sovražnik je prekoračil vso mejo Dobrudže. Južno od Bazardžika (Dobriča) smo sovražnika vrgli nazaj. — Na ostalih frontah trajajo boji. Sovražnik je obstreljeval Islazu (ob Donavi med Korabijo in Turnu Magurelom) in Kalafat. Trije sovražni hidroplani so

metali bombe na Konstanco ter ranili več otrok in civilnih oseb.

»Zeppelin« nad Bukarešto.

Iz Bukarešte javljajo, da so bili zadnje noči »Zeppelin« zopet nad Bukarešto. Mesto je bilo popolnoma v temi.

2600 kilogramov ekrazita na Bukarešto.

Sofija, 5. septembra. Bolgarski listi poročajo o zračnem napadu Zeppelinov na bucareško trdnjavo. Vrženih je bilo 2600 kilogramov ekrazita na notranje mesto, kar je povzročilo popolno razrušenje mestnega dela blizu arzenala in nekaterih velikih municijskih zalog. Vse hiše tega mestnega dela so bile porušene. Tudi oni mestni del, kjer je kraljevski kralj, je bil izdatno obložen z bombami. Pri bližnjem Duđesti je bilo vrženih tudi veliko številno bomb. Kolodvorsko poslopje in kolodvorske naprave v Filaronu so večinoma porušene.

Letalski napad na Konstanco.

Berolin, 4. septembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča 3. septembra:

Nemški hidroplani so obložili pristaniške naprave, skladišča žita in olja v Konstanci, rusko križarko »Kagula« in 4 torpedne rušilce izdatno z bombami. Opazovati je bil dober uspeh. Vsa letala so se kljub silnemu obstreljevanju vrnila.

Rusi v Dobrudži.

»Matin« poroča, da prihajajo Rusi že v Dobrudžo, kjer so jih sprejeli romunski duhovniki, ki so blagoslovljali ruske polke. Stirje kinematografa so na ukaz kralja Ferdinanda sprejeli te prizore na filme.

Vtišek bolgarsko - nemškega prodiranja.

Glasom ženevskih poročil je napravilo uspešno bolgarsko - nemško prekoračenje meje Dobrudže v vojaških krogih entente globok vtisk. To prodiranje ob brez dvoma izpremenilo v Bukarešti in Petrogradu pripravljene vojne načrte.

Veliki knez Nikolaj na Balkanu?

Stockholm, 5. septembra. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič bo imenovan po poročilih ruskih listov baje

LISTEK.

Vojna in kapital.

(Dalje.)

Habsburško politiko zlasti špansko so financirali nemški in genoveški denarni vladarji. Največ najetih posojil je španski Habsburgovec porabil za zadušenje vstaje v sedanji Belgiji in Nizozemski. Kralj Filip je navadno dajal generalom in uradnikom menice na Anverso, nemški in genoveški bankirji pa so morali na te menice plačati s španskim srebrnim denarjem. To je bilo jako težko in se ni nič čuditi, da so ti bankirji končno prišli ob vse. Od sredi 16. stoletja so namreč na Španskem in na Francoskem postali državni bankeboti kronični; bankirji so pri vsakem teh bankebotov izgubili milijone in so vsi propadli; rešili so se samo Fuggerji, ker so imeli navado, da so velik del svojih dobičkov nalagali v zemljiščih.

Denarna posojila vladarjem največ za vojne pa tudi za druge potrebe so torej povzročila koncentracije kapitalov, so spravile v kupčijske življenje vladarske zadolžnice — ki so seveda krožile le v jako majhnem krogu — in so končno povzročila

ustanovitev borz. Glavni in odločilni vzrok ustanovitvi borz, so bile vojne; nujnost, dobiti veliko denarja za državo, je spravljala ljudi skupaj. Imenovanje »borza« je nastalo v Bruggeju na Nizozemskem — ne v Italiji, kakor je brati v nemških knjigah; v Bruggeju je bil namreč javen trg, kjer so se shajali trgovci in tudi bankirji ter sklepali kupčije; temu prostoru je bilo ime »de burze« in to ime je potem obveljalo za vse borze.

Prvi trg, ki se je imenoval borza in je bil tudi res že to, kar so dandanašnje borze, je bil v Anversu (Antwerpen), drugi je nastal v Lyonu na Francoskem, a je bil prvotno namenjen samo denarnemu posredovanju za francosko krono ter je šele pozneje pridobil za nekaj časa mednarodni pomen.

Anversa je postala velika vsled svoje ugodne zemljepisne lege in vsled popolne trgovske svobode, ki jo je vživala. Vsled te svobode je bilo mogoče, da se kupčije niso sklepale samo ob običajnih semnjih, nego vsak dan, vsled zemljepisne lege pa je bila Anversa zbirališče kolonialnega blaga, pripeljanega iz Indije, ter angleškega suknja. Kaj čuda, če je procvitala in čudovito bogatela.

Ko je zamrlo kupčevanje z Levanto, čez katero je prihajalo indijsko blago v Evropo, so se kupčije s tem blagom polastili Portugalci, ki

so bili gospodarji Indije. Ustvarili so si nekaj monopolov. Nemci so vsled tega nehali hoditi po indijsko blago v Benetke ter so ustanovili v Lizboni zastopstva za prevzemanje tega blaga. Iz Lizbone so blago vozili v Anverso, kar je tej seveda silno koristilo, in je potem razprodali po Nemčiji.

Ker pa je bila kupčija z indijskim kolonialnim blagom jako riskantna — kupčevati z njim, je pomnilo spekulirati — zato so solidni nizozemski trgovci ponehali z njo, jo prepustili tujcem in se posvetili kupčiji z denarjem, to se pravi bankirstvu. Navzlic nezanesljivosti vladarjev so bila posojila, dana kraljem, še vedno bolj varna, kakor druge kupčije in so tudi nesla sijajne obresti. Kralji so namreč morali vedno plačevati velike obresti, kar so potem seveda bridko občutili njihovi državljani.

Promet je zahteval, da dobe zadolžnice kraljev in držav tako obliko, da se lahko v posamičnih delih naprej dajo. Tako so nastali državni vrednostni papirji, ki so v velikanski meri pospešili razvoj kapitalizma. Z vrednostnimi papirji se je na borzah kupčevalo tako, kakor z blagom; nastali so kurzi ter se razvile spekulacije, kar je zopet silno pospešilo razvoj kapitalizma. Kredit visokih dolžnikov je bil seveda jako premenljiv in to je tudi povzročilo hitro

preminjevanje kurzov teh vrednostnih papirjev. Spekulacija à la baïsse se je v velikem slogu začela tedaj, ko je bil kredit francoske krone najbolj omajen. Takrat se je tudi začelo umetno podkopavanje kredita potem izmišljenih vesti, pisem, letakov — dandanes delajo vse to in še marsikaj drugega veliki finančni listi — in francoska krona je to kruto občutila.

Takega svetovnega trga, kakšen je bil v Anversu ni videl svet po sodbi strokovnjakov ne prej, ne pozneje. Ta cvetoči emporij je uničila borniranost in kratkovidnost španske vlade, kakor je tudi le španska vlada kriva, da je propadla nekdanja mogočna in bogata Španska sama.

Ko je ugašala veljava Anverse, je prišel, kakor smo že omenili, za nekaj časa na površje Lyon. Prvo subskripcijsko posojilo, kar jih pozna zgodovina, je na lyonski borzi najela francoska vlada l. 1555. Tedaj je francoska vlada zložila vse stare državne, oziroma kraljevske dolgove in najela nov dolg, zvišala obresti od 12 na 16 odstotkov in zagotovila še 40stotno amortizacijo. Vsakdo se je mogel udeležiti podpisovanja tega posojila in tistodobna poročila pravijo, da so se ljudje kar trgali, da podpisajo čim več in so še služkinje zastavljale zlate uhane samo, da so dobile arž. zadolžnico. Tudi Nemci

so hoteli v Lyon podpisovat francosko državno posojilo, da še turški trgovci so prihiteli, dasi francoski kralj Henrik glede plačevanja dolgov ni bil rad mož-beseda in se je podpisnikom tu omenjenega posojila slabo izplačalo.

Lyon je opešal, ker je prišel v roke Hugenotov, ki so sovražili kupčijo, obsojali jemanje obresti in delali borzi vse mogoče težave; opešal je, ker je vlada lyonske denar-nike tako pritiskala z davki, da so se večinoma s svojimi premoženji preselili v druge dežele; opešal je, ker so ga prekanjeni Genovezi znali izkoristiti in so ga podkopavali kolikor so mogli, da bi vso kupčijo nase potegnili. Prirejali so shode velikih bankirjev v Chamberyju, v Rivoli-ju, v Poligniju, v Artiju in l. 1529, v Piacenzi, od koder so hoteli denarno posegati v Avstrijo. Na teh shodih so kredit in plačila organizirali in centralizirali ter s tem jako dobro izhajali in zadobili veliko veljavo.

Dedščino po Anversu so si razdelila mesta Amsterdam, Franko-brod ob Majnu in London, a v kratkem času je London vse prehitel in postal kmalu središče vse svetovne trgovine in najmočnejši denarni trg na svetu. To je bila naravna posledica notranje preuredbe na Angleškem po veliki revoluciji.

(Konec prihodnjic.)

za velovnega poveljnika ruske bal-kanske armade, določene za boje proti Bolgariji in Turčiji.

Narodni kabinet na Rumunskem.

»Echo de Paris« poroča iz Bukarešte, da se vrše priprave za sestavo narodnega ministrstva pod udeležbo Jonesc, Cantacuzena, Ariona in Filipescu pod predsedstvom Bratiana.

Poslaniki.

Brzobjavka nizozemskega poslanika v Bukarešti z dne 2. t. m. poroča, da so avstro-ogrski poslaniki, konzuli in oboje poslaništva popolnoma zdravi.

Rusko - romunska vojaška konvencija.

Rusko-romunska vojaška konvencija vsebuje baše določbo, da se postavi rusko-romunska vojska, ki bo operirala ob donavski fronti proti Bolgarski, pod rusko poveljništvo.

Nadalje priznava konvencija Rumuniji baše vso Sedmograško in južne dele Galicije, kjer žive Romuni, Bukovino s Črnovicami in pravico dopolniti si mejo med Ruščukom in Varno. Ni pa treba da Romunska vse to sama zavzame.

Pogodba je bila podpisana 4. avgusta v Bukarešti.

Ruske obljube Rumunski.

Ruska vlada kategorično demantira, da bi bila obljubila Rumunski del Besarabije, pač pa je dala Rumunski pristoječo razen v že omenjenih deželah tudi še v delu Banata.

Rusija ne da Rumunski zemlje.

Iz Petrograda poročajo: »Birževija Vedomosti« pišejo: Ruski narod je lahko zadovoljen s pogoji, pod katerimi se udeležijo Rumunska vojne. Pri pogajanjih sta ruska in romunska vlada pripoznali, da hodijo interesi obeh dežel vzporedno in se ne križajo v nobeni točki. Rusija odobrava, da se Romunska okoristi ob avstro - ogrskih pokrajinah z romunskim prebivalstvom.

Revolucija na Grškem.

VENIZELISTIČNA REVOLUCIJA V SOLUNU.

Iz Soluna poročajo, da je vodstvo komiteja narodne obrane v Solunu sestavljeno iz enega artiljerijskega polkovnika, enega konjeniškega polkovnika, venizelističnega poslanca v Seresu in iz 6 manj znanih oseb. Ta komitej razpolaga z nad 1000 orožniki, ki so večinoma iz Krete ter odločni pristaši Venizelosa.

Polkovnik Mazakakis, poveljnik grške artiljerijske brigade, se je s svojimi četami pridružil komiteju z namenom, da prepodi Bolgare z grških tal. Poleg tega se je pridružil tudi mnogo prostovoljcev, ki so dobili orožje iz arzenala. Vsi imajo modro bel trak na rokavu kot znak pripadnosti k makedonskim armadi.

Omeniti je še, da se nahaja brat ententi prijaznega polkovnika Simrakakisa v Atenah na važnem administrativnem mestu.

Generala Paraksemopoulos, ki je bil pred kratkim imenovan za poveljnika tretjega grškega armadnega zbora, pričakujejo v kratkem v Solunu, kjer bo prevzel vodstvo glavnice.

»Le Journal« v Ženevi poroča: Vsled Sarrajlovo pomoči so republikanci gospodarja situacije. Vse vojašnice, vse trgovine živili in vse banke so zasedli. Poveljnik kralju udanih čet Trikupis pride baše pred vojno sodišče, ker se je upiral republikani.

Garnizije v Vodeni, Veriji in Venidju so bile prisiljene pridružiti se revoluciji. Vlado časopisje v Solunu je bilo ustavljeno, za ostalo časopisje uvedena cenzura.

Vsem moškim od 16. do 60. leta je pri smrtni kazni prepovedano zapustiti Solun. Letnik 1915. je bil vpoklican.

PROKLAMACIJA PROVIZORIČNE VLADE.

»Petit Parisien« poroča, da se je komitej za narodno obrano proklamiral za provizorično vladu.

Vojaštvo, orožništvo in mnogo prostovoljcev je ponudilo svojo službo.

Iz svečane proklamacije neodvisnosti grške Makedonije z dne 30. avgusta posnamemo najvažnejšo točko, ki se glasi:

Zbiramo se na strani čet zaveznikov, da prepodimo z njih pomočjo nasilneža z makedonskih tal in iz drugega dela Grške. Vprašajmo v Inozemstvu živeče Grke, ali nas hočejo podpirati tudi v tej vojni za svobodo, ki jo pričenjamo trdno prepričani, da bomo na ta način pripomogli

Bolgarski listi o vojni z Romunijo.

»Kambana« piše k vojni napovedi Romunski: Najkorumpiranejša vseh evropskih držav, Romunska, kjer žive ljudske mase v najgloblji nevednosti, med tem ko se plutokracija udaja bujnemu uživanju, ni mogla drugače, nego da se je pridružila sovražnikom četverozveze. Na lažnjiv in goljufiv način je Bratiano svojim dosedanjim zaveznikom do zadnjega trenutka hlinil prijateljstvo. Take brezčastnosti ni bilo najti niti pri srbskih ministrih. Bratiano je bil na skrivnem domenjen z Rusijo, medtem ko je bila Romunska v zvezi z osrednjima vlastima. Kaka tipična zavratnost, kaka v zgodovini še ne poznana brezsrčnost! To gnezdo zavratnosti se mora uničiti za vedno. Romunski kmetje morajo biti osvobodeni izpod jarma svojih tlačiteljev. Dobrudža pa izpod romunskega tiranstva. — Oficijozna »Narodni Prava« pišejo: Največji hudodelec je Romunska. Njena vojska, ki se zna bojevati samo proti ženskam in otrokom, hoče danes uničiti sadove bolgarskih zmag. Srečni smo, da se moremo enkrat za vselej iznebiti roparskih sosedov, ki so vedno liki cestni roparji prežali na rop. Bolgarski vojak bo zagotovil svobodo in napredek na Balkanu. Za roparje in verolomce ni mesta na Balkanu. — »Dnevnik« pravi: Za Bolgarsko ni popularnejše vojne, nego je vojna proti romunski maifiji, temu izroduku mednarodne morale in roparjev dežel. Romunska, ki je ponovno stegnila svojo roko po bolgarski zemlji, mora biti uničena, da nastane pravi mir na Balkanu. Civilizacija ne trpi eksistence držav, ki žive samo od ropa. — Glasilo vojnega ministrstva. »Vojenni Izvestija«, piše: Hoteli smo pozabiti leta 1913. prizadejano nam sramoto, toda Romunska je storila vse, da nas je spominjala nanjo ter je izzvala naše maščevanje.

domovini do prostora, ki so mu ga vzeli tuji nagoni in tuji interesi.

Revolucija drugod.

Iz Aten v Milan dospela poročila pravijo, da je prišlo v raznih večjih grških mestih do revolucije. Prišlo je do hudih spopadov med pristaši vladne stranke in venizelisti. Poročila iz Grške prihajajo zelo pičlo in zakasnelo.

ENTENTNE LADJE V PIREJU.

O uspehu avdijske angleškega poslanika Elliota pri grškem kralju Konstantinu pariški listi ne poročajo ničesar natančnega iz Aten. Kot vzrok za navzočnost brodovja v Pireju je navedel Elliot, da so bili častniki in moštvo povabljeni od venizelističnih komitejev na »slavo pobratimstva«.

Ko je odšla brzobjavka, še ni bilo znano, ali je vlada dovolila to »slavo«, katere naj bi se bili častniki in mornarji udeležili neoboroženi.

V Pireju sta dospeli tudi dve angleški oklopni križarki najnovjšega tipa. Niti v Atenah niti v provinciji se ni kalil mir. V Solunu venizelistični komiteji baše niso imeli nadaljnjih uspehov.

Ententa hoče dobiti nemške ladje.

Iz Pariza poročajo: Entente želje, sporočene Zaimisu, vsebujejo zahtevo, da odstrani vse ladje centralnih držav iz grških pristanišč. Tudi zveze vladnih organov z gotovimi nasprotniki entente naj bi takoj prenehale.

Zaplenjeni parniki.

Ententno brodovje je zaplenilo nemške, avstrijske in ogrske ladje v Pireju, Salamis in Eleusini. Do sedaj je bilo zaplenjenih 20 ladij, med njimi nekaj prav velikih. O teh ladjah trde, da so si dajale z brezličnim brzobjavom poročila s podmorskimi čolni.

ANGLEŠKO - FRANCOSKE ČETE V ATENAH.

»Secolo« poroča, da so angleško - francoske čete zasedle Atene ter zahtevale predajo pošte in brzobjavo.

V grška pristanišča Volo, Taland, Patras in Koroni so dospeli ententne čete. Za enkrat so ostale še na vojnih ladjah, da se položaj v Atenah razbistri.

Zahteve entente.

Razburjenje v Atenah zaradi brodovne demonstracije je nepopisno.

Šef brodovlja je admiral Fournier.

Venizelistično časopisje zahteva takojšnje izkrcanje posadk, da se prepreči odpor Ounarisove stranke.

»Matin« poroča, da ententa ne zahteva takojšnje mobilizacije, pač pa nekanžovanje upornikov, interniranje vseh sovražnih inozemcev in odstranitev nemških prijateljev iz dvorskih krogov.

»Gaulois« izraža svoje veselje, da bodo v grških pristaniščih konfiscirane sovražne ladje olajšale pomankanje prostora za ladijske tovore. Sedaj so idealni obziri na nevtoralno Grško škodljivi. Ententa mora pokazati svoje pesti.

Kot nemške prijatelje na grškem dvoru označujejo bivšega grškega poslanika na Dunaju dr. Streita, ki je res iz nemške rodbine, a že zdavnaj greziran. Sedaj je profesor državnega in mednarodnega prava na atenski univerzi, kraljev prijatelj in Venizelosov najhujši protivnik. Dalje je tu baron Schenk, ki ga dolže podkupovanja.

Počakati je še treba, ali misli ententa, da spadajo med sovražne agente tudi poslaniki centralnih držav in njih zaveznikov ter konzuli in poslanišči in konzularno oboje. Prav verjetno je, da ententno brodovje ne bo zapustilo Pireja prej, predno niso odšle tudi te neljube osebe.

Konferenca s kraljem.

Konferenca ententnih poslanikov s kraljem Konstantinom se je bavila s predlogi entente glede najetja grškega posojila 880 milijonov, glede teritorialne odškodnine za Grško in oboroženja grške armade s strani entente. Zaimis se je v soboto zopet posvetoval z angleškim poslanikom ter se nato sestal s kraljem, pri katerem je ostal dve uri. Na vprašanja o položaju je odgovoril Zaimis, da hoče vlada v trenutku še počakati.

Kronski svet na Grškem.

Haag, 5. septembra. »Times« poroča iz Aten: Jutri se bo vršilo tu veliko politično posvetovanje pod predsedstvom kralja Konstantina, izključen pa je Venizelos, s katerim kralj noče delovati na nikakoli način. Posvetovanja se udeležijo ministrski predsednik Zaimis, vsi ministri, šef grškega generalnega štaba, poslaniški entente in zastopniki zavezniške armade v Solunu. Sodi se na sploh, da je pričakovati radikalne izpremembe grške politike.

Kralj Konstantin se ukloni.

»Times« poročajo, da je izjavil kralj Konstantin napram poslanikom entente, da je sedaj pripravljen izpremeniti politiko Grške.

Ententa išče kralja za Grško.

Iz Curiha: Kakor poročajo iz Aten, se je branil prestolonaslednik Juri sprejeti v slučaju prisiljenega odstopa očeta, grško krono. Zato je izsilila ententa, da sta bila princa Nikolaj in Andrej odpoklicana iz Petrograda, da se pogaja z njima. Drobne iz Italije.

Kakor poroča »Popolo d' Italia«, je naprosil rimski župan bivšega ministra literarno znanega Fernanda Martinija, naj napravi besedilo za spominsko ploščo Battistiju, katere se postavi na Palazzu Venezia in odkrije že 20. septembra, na dan običajne proslave dohoda v Rim.

Objava avstrijskega protesta proti zaplambi Palazza Venezia v Italiji še sedaj ni bila pripuščena.

Manifestacija za kralja.

V nedeljo so se vršile v Larisi, Korintu in Patrasu velike manifestacije vojske za kralja in proti Venizelosu.

Aretacije.

V Eleusini je bil 4. septembra aretiran od angleških stražnikov tajnik avstro - ogrskega poslaništva. Ustavili so njegov avtomobil s streli. Aretirani so bili Hoffmann in Hipp, oba Nemca, in Grk Karaktidi, zaupniki nemškega agenta Schenka, ki je sam izginil. Hoffmannov prijatelj, romunski vojaški ataše je bil tudi aretiran, a zopet izpuščen. Vojaški ataše pa bo skupaj z romunskim poslanikom Filidorjem odpoklican.

Desorganizirana Grška.

»Daily Chronicle« piše: Ni lahko spoznati, kake posledice bo imela proglasitev neodvisnosti grške Makedonije zlasti z ozirom na nastop uradne Grške. Priznati je treba, da bi bilo celo navdušenemu ententi prijaznemu državniku težko storiti brezuspešne posledice dvanajstmesecne Nemčiji prijazne politike. Tako je grška armada vse drugo, kakor pripravljena za hitro akcijo. Šele pred kratkim je bila demobilizirana in visoka poveljništva ter del častniškega zbora se ravno reorganizirala. Vsa armada je sedaj desorganizirana in bo tako ostala tudi nekaj časa. Enako je z narodom samim. Če se bo armada zopet mobilizirala, se ne bodo mogle vršiti volitve v grško

zbornico Na drugi strani pa je treba dejanj. Romunsko ofenzivo mora nemudoma podpirati ofenziva zaveznikov iz Soluna. List je mnenja, da je najboljša če ostane grška vojska demobilizirana tako dolgo, da bodo volitve končane.

Boji v Makedoniji.

Francosko uradno poročilo.

Armada v Orijentu. Na fronti ob Strumi in v okolici jezera Dojran časovna ponehujoča kanonada in delovanje patrulj. Zapadno jezera Ostrovo so Srbi lahko zavrnili bolgarski napad. Z drugega dela fronte ni ničesar poročati.

Angleško uradno poročilo.

4. septembra. Višji poveljnik angleških bojnih sil pri Solunu poroča 4. t. m., da je delovanje sovražne artiljerije na desnem krilu angleške Dojran-fronte močno naraslo. Na fronti ob Strumi je položaj neupremenjen.

Prod Solunom.

Lugano, 5. septembra. (Kor. u.) Iz Soluna odšle italijanske čete imajo svoje frontno mesto baše zapadno srbskih čet.

Stockholm, 5. septembra. Birševija Vjednosti poročajo: V političnih krogih atenskih se govori, da je grška vlada določila v Makedoniji mejo, katere Bolgari ne smejo prekoračiti.

Za Sarrajlovo vojsko.

Kakor znano obstoja sedaj Sarrajlova vojska iz Angležev, Francozov, Italijanov, Srbov, Rusov, Za-

morecev, Indijcev, sedaj tudi Albancev, Romunov, Orkov in bog ve kakih narodov še. Sedaj pa so izkrcali v Solunu že tudi portugalsko artiljerijo ter ji bo sledilo v kratkem baše 15.000 Portugalcev.

Grški prostovoljec.

»Münchner N. N.« poročajo iz Berna: Število priglasičenih grških prostovoljcev za Sarrajlovo armado znaša baše 17.000.

Italijani v Epiru.

Kakor poroča »Kima Hellas«, so imenovali Italijani v Nemari nekega Albanca za župana, so odstavili grške oblasti in so odredili rok 5 dni za oddajo orožja.

Izkrcavanje v Epiru.

»Journal des débats« skuša izbristati neugodni vtisk izkrcavanja čet v Epiru ter pravi, da namerava ententa za čas vojne voditi zunanjo politiko Grške. Dasiravno je poraz Sarrajla nemogoč, si je treba vendar zavarovati hrbet.

Od Bolgarov zasedeni fort v Makedoniji.

Zenevski listi poročajo, da so dobili Bolgari v fortih v vzhodni Makedoniji, ki so jih zasedli, mnogo municije in kakih 100 topov, med njimi več daleč segajočih topov iz tovarne Creuzot.

Grško - italijanski boji.

Ženeva, 5. septembra. Kakor se poroča iz Milana, so se izkrcale te dni pri Prevesi italijanske čete. Grško prebivalstvo se je izkrcanju uprlo z orožjem, pri čemer je prišlo do resnih spopadov in prelivanja krvi. Podrobnosti je zadržala cenzura.

Bitka ob Sommi

Velika bitka ob Sommi se nadaljuje. Na severu Somme se položaj od predvčerajšnjem ni izpremenil. Tu gre bojna črta še vedno od Thiepvala preko Pozièresa, Bois des Faux, Ginchy, Guillemont, zapadno od Comblesa, preko Le Foresta na Monacu ferno in pod Cleryjem na Péronne. Pri Saint Radegondi gre fronta čez prekop 5 km vzhodno od Herbécourta ter na Barleux, od koder se obrne zopet proti zapadu ter gre ob vzhodnem robu Estreesa, skozi Soyécourt in Vermandovillers na Chilly in potem proti gorenjemu toku Avre. Dočim je bila pri prejšnjem sunku glavna naloga na strani Angležev, so v teh bojih prevzeli vodilno nalogo Francozi. Posrečilo se jim je zasedeti vas Chilly, drugod pa niso mogli nikjer napredovati.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

4. septembra ob 3. popoldne. Ob Sommi ni sovražnik napravil nobenega poskusa, da bi zopet zavojeval vzete mu pozicije, ki jih francoske čete hitro utrjujejo. Slabo vreme zadržuje bojno delovanje. Doslej je sovražniku vzetih 14 topov. Novi vjetniki so oglašeni. Na desnem bregu Mase boj z ročnimi granatami v okoliših vzhodno in severovzhodno Fleuryja, kjer drže Francozi včerajšnje pridobitve popolnoma. Skupno število v tem odseku vjetih je 400. Vse napadalne poskuse, ki so jih napravili Nemci proti francoskim postojankam v gozdih Vaux in Chaptire, je ogenj naših posadk ustavil. Nekoliko bolj vzhodno je bil napad nemških bojnih sil vzet pod zapiralni ogenj v trenutku, ko je hotel sovražnik vdreti naprej. Moral je hitro nazaj v svoje jarke in je imel občutne izgube. Na drugem delu fronte je bila noč mirna.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

3. septembra. General Haig poroča: Skupno postopajoč s Francozi smo danes neposredno na naši desni strani napadli sovražnika na več točkah. Zavojevali smo del Ginchyja in ves Guillemont. Naša fronta leži zdaj kakih 500 yrdov vzhodno Fanfremont - Ferme; tudi vzhodno Mouquet - Ferme so pridobili na prostoru in vjeli nekaj sto vjetnikov. Med našim desnim krilom in Sommo so Francozi precej znatno napredovali in vjeli znatno število mož. Boj traja še. Naša letaladela jejo jako koristno in skupno z artiljerijo in z infanterijo. Sovražna letala, ki so delala obupne napore, da bi nas napadla, so bila zapletena v uspešne zračne boje in pregnana z izgubami. Troje sovražnih letal je bilo uničenih, vrh tega je bilo najmanj pet strojev poškodovanih, dočim smo mi izgubili troje letal.

4. sept. Angl. armadno poročilo: Včeraj je bil med Ancro in Sommo skrajno ljut boj. Vzeli smo sovražno obrambno linijo, dolgo 3000 yrdov

in globoko 800 yrdov. V Ginchyju, ki smo ga najprej zavzeli, smo izgubili nekaj prostora; a en del kraja je vzlic ljutim nočnim protinapadom ostal v naši posesti. Doslej je pripeljanih 800 vjetnikov.

Uradno armadno poročilo z dne 4. septembra. Popoldne je sovražnik napravil protinapad na našo novodobljeno pozicijo severovzhodno dvorca Mouquet, a je bil brez težav odbit. Severno dvorca Falfemous so naše čete popoldne še pridobile tal. Na tem delu fronte se nadaljuje srđiti boj. Med Anero in Sommo je srđit topovski boj, drugega pa od tod ni ničesar poročati.

Ofenziva v treh delih.

Curih, 5. septembra. Iz Pariza javljajo: Novi naval ob Sommi je izvršitev drugega dela ofenzivnega načrta zaveznikov. Kdaj bo sledil tretji del, se zdaj ne more povedati. Vzroki so v upanju, da bo najtežje delo pred zimo opravljeno. Odpor sovražnika je na vseh frontah enako močan.

Nemci obstreljujejo Arras.

»Matin« poroča, da Nemci ne prestanjo obstreljujejo Arras in okolice. Ogenj baterij je uničil zadnja še ne razdejana poslopja v mestu.

Nemiri v Nemčiji?

Berolin, 4. septembra. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Pariška izdaja »New York Herald« in drugi pariški listi so v zadnjih tednih zopet razširjati številne izmišljene vesti o uporih v nemških mestih. Tako je bilo v Berlinu baše usmrčenih 13. avgusta 7 žensk, v Mülhausnu je bilo ubitih 20 oseb, v Stuttgartu je moral sam kralj poseči v izgrede, ker se je izkazala policija prešibka. Vse te vesti so se uradno kontrolirale. Dognalo se je, da gre tu v vsakem posameznem slučaju za popolnoma neutemeljeno izmišljotino. Nečemo kakor že večkrat iznova pribiti, da v Nemčiji radi življskih vprašanj še noben človek ni izgubil življenja.

Boj v Vzhodni Afriki.

3. septembra. General Smuts poroča: Kljub popolnoma nenavadno silnemu deževju zasledujemo sovražno glavno silo v gorovju Uluguru. Poplave so odnesle vse mostove ter razmočile vsa pota. Sovražnik se namerava v tej ugodni pokrajini nadalje ustavljati, da dobi časa za organizacijo. Njegovo umikanje bolj proti jugu smo že preprečili. Zapadno od gorovja se pomikajo naše čete na konjih proti Mahalaki in Kisakiju, kjer so vjele mnogo majhnih sovražnih oddelkov. Močan oddelek čet majorja Deventra prodira južno od Kifoše. Oddelki brigadnega generala Northeya se pomikajo iz smeri od Iringe in Lupembe proti vzhodu na Mahenge. Ob obali se bliža oddelek iz Bagamoja Dar es Salaamu ter ga podpirajo ladje kraljevskega brodovlja.

Vojna z Rusijo.

Očitno imajo Rusi namen prodrati proti ogrskemu mestu Körösmező v dolini Črne Tise. S severa pritiskajo od gore Ploske sem, ki leži v značilni črti samo 15 km od mesta, z zapada pa se skušajo mestu približati preko Voronjenke. Povsod so bili njih poskusi krvavo odbiti. Tudi pri Fundulu Moldovem so se razbili silni ruski sunki.

NEMŠKI LETALCI NAD RIŠKIM ZALIVOM.

Berolin, 5. septembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Vsled ugodnega vremena je bilo delovanje letalcev tokom včerajšnjega dneva ob severo-kuralski obali in pri vzhodu v Riški zaliv zelo živahno.

Med drugim so nemški hidroplani uspešno napadli rusko letalsko štabno Arensburg na otoku Oesel ter se vrnili kljub silni obrambi nepoškodovani.

Napade sovražnika na severno kuralsko obalo so naši hidroplani in naše obrambne baterije preprečile. Nekaj bomb je padlo v morje ali pa na gozdna pokrajina, niso pa napravile škode. Naš obrambni ogenj je poškodoval eno rusko letalo.

RUSKO URADNO POROČILO.

2. septembra. V odseku jugozapadno od vasi Tobol ob Stohodu je pričel sovražnik z ofenzivo, naš infanterijski ogenj pa ga je vedno zopet vrgel nazaj. V smeri na Vladimir Volinski, v okolici Selvoja (35 km jugovzhodno od Vladimira Volinskega) in pri Kerkstiji trajajo silni boji. V Galiciji v okolici Zolot-hevska so naše čete neprestano se boreče prodirale, zavzele več sovražnih pozicij ter prisilile sovražnika, da se je umaknil proti zapadu. Sovražnik se silno upira ter izvršuje protinapade, ki jih povsod ustavlja. V smeri na Körösmező smo zavzeli nekaj višin južno od Voronjenke (7 km zapadno od Voronje).

3. septembra popoldne. Zapadna fronta. V okolici Rige so napadli Nemci naše letalske bataljone, ki so korakali na protinapad in so razgnali sovražnika z občutnimi izgubami. V okolici Dolovečva in Galiciji trajajo boji. Južno Rafajlove in v okolišju hriba Capul pri Dornu Vatri so pregnale naše čete sovražnika iz urejenih pozicij in se polastile več višin.

Strašne ruske izgube pri Svinjuhah.

»Frankfurter Ztg.« poroča, da so izgubili Rusi v tridnevni boji pri Svinjuhah 80.000 moč. Samo na mali fronti 15 km leži 17.000 mrtvih, vsi v eni vrsti, kakor da bi udarila strela v nje.

Vojna z Italijo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

3. septembra. Na trentinski fronti je nadaljeval sovražnik z artiljerijskim ognjem, kateri je bil včeraj zlasti proti krajem v dolini Astico in proti našim pozicijam na Cauriolu naperjen. Na severni strani Cauriola so se naši alpini s sovražnikom silno borili in mu prizadjali težke izgube. Seštelo se je nad sto trupel, vjetnikov je bilo 34. V gorenji dolini Buta je zasipala naša artiljerija sovražne järke in je vžigala utrdbe. V hribovitem ozemlju vzhodno Gorice so predrl odsek naše infanterije dve vrsti žičnih ovir in so metali bombe v črte sovražnika, ki je bil alarmiran in je dobil ojačenja, katera je sprejela naša sigurna artiljerija. Na kraški planoti se je marljivo delalo in na obeh straneh so metali bombe. Sovražen letalec je vrgel bombe na Avronzo, ne da bi napravil škodo.

Naš odpor pri Gorici.

Düsseldorf, 4. septembra. »Düsseldorfer Generalanzeiger« poroča iz Lugana: »Secolo« poroča, da je novi avstrijski odpor pri Gorici izredno močan in se more italijanska armada bati cele vrste najtrših bojev.

Odstavljeni italijanski generali.

Lugano, 3. septembra. Generalni poročnik Vercellana in generalni major Prata sta stavljena na dispozicijo. Polkovnik Festa in podpolkovnik Pettiti in Mearsalchi so padli.

Izgube za italijansko časopisje sedaj: 11 generalov in 272 tabinskih oficirjev.

Kuropatkin o počasnem prodiranju.

General Kuropatkin se je izrazil napram sodelavniku »Tempa« na vprašanje, zakaj zaveznički na vseh frontah kljub številni premoči tako počasi prodirajo, takole: Vidite, oni (sovražniki) porabljajo mnogo municije, mi pa mnogo ljudi. To bi bilo treba združiti. Oni bo odločilno prodiral proti Nemcem, ki bo pripravljeno porabiti mnogo municije in mnogo ljudi. Ljudi imamo dosti. Recite na francoskem in angleškem, da potrebujemo samo granat in težkih topov. Dajte nam material, da si napravijo naše velike infanterijske mase pot. Kar pa se tiče naše pehote, le pustite, to je naša skrb.

Gibanje proti Angležem na Ruskem.

Nemški sovražna liga v Petrogradu je sklenila opozoriti vojaške oblasti na Angliji sovražno agitacijo listov desnice, zlasti »Zemščine« in njih izdajatelja poslance Markova. Tudi drugi ruski listi so začeli v zadnjem času Anglijo napadati.

Ruska uprava v okupacijskem ozemlju.

Iz Petrograda prihajajo nevarni listi: Vprašanje uprave v Vzhodni Galiciji in Bukovini zavzeta debata vladnih krogov in časopisja, pri čemer se splošno konstatira neupravnost ruske uprave politike med prvimi okupacijami teh pokrajin leta 1914/15 ter to priznava celo vlada. Da se ne bi ponovile napake, ki jih je ta čas izvršila civilna uprava, je bilo sklenjeno opustiti ustanavljanje civilnih oblasti ter podrediti zavzete pokrajine vojaški upravi. Pravni principi, ki so veljali pod avstrijsko vlado, naj ostanejo v veljavi.

Ukrajinsko in poljsko vprašanje.

Moskovsko »Ruskoje Slovo« prinaša članek kneza Trubeckega, ki biča rusko galisko politiko napram Rusinom ter označuje rešitev tega vprašanja kot eno najnujnejših zadev. Če naj bi prineslo zavzete Galicije s seboj prejšnje metode porušenja, potem ne bo samo narodno-ukrajinsko, marveč tudi Rusom prijazno rusinsko prebivalstvo mnenja, da pride pod tuji jarem. O rešitvi poljskega vprašanja pravi, da bi izgubila vojna Rusije ves smisel in ves moralni pomen, če ne bi izpolnila svojih obljub napram Poljakom ter bi potem doživela Rusija idealen poraz.

Samouprava poljskih mest.

Poljski listi z radostjo pozdravljajo uvedbo mestnega statuta za poljska mesta, ki so v avstrijski oblasti. Listi pripoznavajo, da je mestni statut sestavljen na podlagi demokratizma in enotnosti prebivalstva.

Italijansko - srbske difference.

Lugano, 4. septembra. V Italiji se govori, da prihaja kralj Nikita v Rim po nalogu zapadnih vlasti, da poskusi doseči poravnavo med Italijo in Srbijo glede jadranskih vprašanj, ali Italijani mu ne zaupajo.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Dne 3. t. m. so bile v Cunes nove velike demonstracije proti oduhu z živili.

Lugano, 4. septembra. (Kor. u.) Italijanska vlada je dovolila nižjim poštanim in železniškim uradnikom vojno doklado, ter je sklenila, zopet postaviti vse železniške uslužbenke, ki so bili odpuščeni iz službe povodom revolucijskih stavk 1. 1907 in 1914.

Odlok italijanske vlade prepo-veduje vsem trgovskim družbam prežgoden razpust, in so odgovorni upravni svetniki, likvidatorji in druge osebe, ki pridejo v poštev, za vse davke, ki odpadejo državi vsled katerekoli odredbe.

Lugano, 3. septembra. (Kor. u.) Obsežen izkaz o škodah vsled zadnjega potresa imenuje 21 krajev, ki so popolnoma porušeni, 32 mest in krajev, ki so težko, in 34 krajev, ki so resno poškodovani.

Minister Bisolatti je odpotoval na fronto. Minister Scialotta je poslan v Benetke kot vladni komisar, da olajša z izrednimi odredbami tam povsod vladajočo bedo.

Boji na morju.

Vrednost Danske za entente.

»Economiste« raziskuje prednost, ki bi jih nudil vstop Danske v vojno. To bi bila edina možnost, da si pridobi angleško brodogradbo oporišče za uspešne operacije. »Liberte« in »La Patrie« prinašata iz Stockholma brzojavke, ki pravijo, da bodo bodoče volitve na Danskem odločale o vprašanju nevtalnosti.

Posadka italijanskega parnika

»Francesco Murner« rešena. Bern, 3. septembra. Kakor poroča »Echo de Paris« iz Madrida, je rešil španski parnik »Atlante« na visokem morju posadko italijanskega parnika »Francesco Murner«.

Švedska in Angleška.

Stockholmski »Dagblad« piše: Novi pritisk entente na Švedsko jo lahko končno prisili do korakov, katerih bi se sicer rada ognila. V istem smislu pišejo »Dagens Nyheter« in »Aftonbladet«.

Švedska in Rusija.

Iz Stockholma: Ruska vlada je baže zadovoljivo odgovorila glede zaplembe nemškega parnika »Desterro«.

Pomorska trgovina.

Amerikanski parnik »Admiral Clark«, ki je bil na potu iz Port Artura v Buenos Aires se je spotoma dne 16. avgusta potopil. Razen šestih moč se je posadka rešila na drugo ladjo.

Zaradi težav, ki jih delajo Angleži lovu na slanike v obližju Islandije, so glavni švedski interesenti sklenili, da je lov sploh ustaviti in vse ladje poklicati domov.

London, 4. septembra. Potopljena sta bila angleški parnik »Swiftwings« in francoska jadnica »General Archinark«.

London, 4. septembra. Lloyds javlja, da sta bila potopljena norveška parnika »Gothard« in »Setebal«.

Frankobrod, 4. septembra. V mesecu juniju je bilo potopljenih 60 trgovskih ladij, obsežnih 103.075 ton. Največ izgub je imela Italija; ta je izgubila 12 parnikov in 13 jadrenic s 37.000 tonami; Angleška je izgubila 13 parnikov z 28.399 tonami. Skupaj je četverozveza izgubila 49 ladij z 31.601 tono.

Proti angleški črni listi.

Iz Novega Jorka poročajo, da skruša doseči čilska vlada skupno akcijo republike Čile. Zedinjenih držav in Argentinita proti angleškemu bojkotu. Newyorške firme podpirajo agitacijo. Časopisje je tudi precej splošno proti bojkotu in zaplenitvi pošte.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

3. septembra. Glavni stan poroča: Z raznih front ni došlo nikakoli omembe vredno poročilo o kaki izpremembi.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 2. septembra. Kavkaška fronta: Z ognjem in bajonetom smo zadržali zapadno Guemuskane pričeto turško ofenzivo. Sovražnik, ki je imel težke izgube, se je umaknil. Zapadno Keikid-Chiftlika, 45 kilometrov severovzhodno Erzindjana, smo vjeli 8 turških oficirjev in 205 vojakov. Sovražnik je pustil pred odsekom enega naših polkov po nesrečnem napadu nekaj stotin trupel za seboj. V boju v okolišju vasi Tohjormaka smo napravili nekaj vjetnikov in vplenili 1 top in 28 municijskih za-bojev. V smeri na Mosul se bližamo sovražniku v okolišju Sakkiza.

Razne politične vesti.

= Kako dolgo bo trajala vojna? Generalni ravnatelj Hamburg-Amerika linije, Ballin, poseben zaupnik cesarja Viljema, ki bi bil že desetkrat postal minister, da ni Zid, je glede trajanja vojne govoril z ameriškim žurnalistom Wiegandom. Rekel mu je: Vojna bo najbrže še eno leto trajala. Na to smo pripravljeni. Vprašanje je, kdo bo dlje vzdržal. To bo vojno odločilo in končalo. Mislim, da ima nemški narod za to potrebno voljo in odločnost. Ballin je tudi rekel, da je gospodarska in finančna moč Nemčije nezmožna in je končal z besedami: Za nas velja: vzdržati, potrpeti in golec držati.

= Suedski prekop ostane prost. Družba Suedskega prekopa je izjavila, da ni upravičena izključevati in-
dij katerekoli države.

Ogrski državni zbor.

Včeraj je bila zopet seja ogrskega drž. zbora. Čim je vstopil v dvorano ministrski predsednik grof Tisza, mu je zaklical poslanec Justh: Odstopite! Ta klic je ponavljalo mnogo poslancev skrajne levice in nastal je dolgotrajen hrup.

Ministrski preds. grof Tisza je rekel, da Romunska ni napovedala vojne, kakor je navada pri civiliziranih narodih, namreč po oglasitvi gotovih zahtev (Velik hrup). Prevzame odgovornost za vse in bom, v kolikor dopuščajo interesi države, na vse odgovoril. Vojna napoved je bila podana na Dunaju ob uri, ko so na meji že pokale puške. To je brez primere v zgodovini. To postopanje Romunske je moglo vsakega spraviti v zmoto in je tudi spravilo vsakega. Spravilo je v zmoto vse diplomatične, vojaške in politične faktorje tudi naših zaveznikov. Vedelo se je, da se Romunska pripravlja in da je s pripravi skoraj gotova in armadna vodstva so se tudi dogovorno pripravljala. Priprave so bile v tiru tako na Bolgarskem, kakor na Ogrskem. (Hrup in klici: Zakaj ne na Sedmograškem?) Tudi na Sedmograškem. Romunski napad se je zgodil, predno so bile te odredbe končane. Priprave se delajo tudi zdaj z največjo naglico in bodo v kratkem razle sadove. Zvestoba in sila naših zaveznikov se kažejo sijajne kakor kdaj. (Klici: Naj pokličejo honvede domov.) Zaupamo neomajno v boga Ogrov in v velike kreposti naroda, ki so nam že pomagale čez velike nevarnosti in pridejo tudi zdaj do veljave. (Hrup in klici: Ob Stohodu!) To vojno moramo povsod dobiti in združiti moramo vse sile, da iztrgamo Sedmograško iz krempljev Romunov.

Romunski posl. pop Csieso je prečital patriotsko izjavo, v kateri zatrjuje, da bodo Romuni branili Ogrsko domovino in kraljev prestol.

Posl. grof Apponyi je poudarjal, da imajo poslanci dolžnost gledati, da bodo preskrbljene za nadaljevanje vojne vse objektivne in osebne garancije, a to se z molčanjem in ogibanjem vsake kritike ne da doseči. Dogodki zadnjih časov so dokazali, da ne gre, da bi danes na krmilu stoji osebje brez kontrole izvrševala svojo takorekoč diktatorsko moč. Po njegovem mnenju so bili oficijelni krogi o romunskem vprašanju spravljani v zmoto, a to jih ne opravičuje. Bila je dolžnost in potreba prav proti temu sovražniku vse potrebno ukreniti. Danes je treba združiti vse sile, da se nazaj zavojujejo sveta lila domovine. Konec naj bo nepotrebnim oprostitvam. Stari ljudje naj delajo doma, mladi naj gredo na fronto.

Posl. grof Andrassy je rekel, da ni mirovat, dokler Romunske ne zadene maščevanje, a treba je garancij, da bo vodstvo bolje. Neče se baviti z napakami, ki so se zgodile v vodstvu zunanje politike, mora pa reči, da je sramotno, da smo se dali spraviti v zmoto. Mogoče, da smo bili spravljani v zmoto, a vendar je naše diplomatsko vodstvo zakrivilo strašno lahkomišelnost. Ne dvomi, da bo končni uspeh naš in zaupa v sren-
den razvoj, vendar je treba, da postane vodstvo bolje.

Posl. grof Michael Karoly je očital poslaniku Czerninu, da se je dal po dogodkih presenetiti in pravi, da napake v zunanji politiki obremenja-
jo grofa Tiszo v dvojni meri. Rekel je, da je vlada odgovorna, da mejne pokrajine niso bile pravočasno evakuirane in zahteval, da se pošljejo ogrske čete domov.

Posl. Rakovszky je dejal, da se je ministrski predsednik izkazal popolnoma neorientiranega. Mejo bi bilo treba braniti vsaj toliko časa, da bi ne bilo 100.000 Sedmogračanov berači. V zunanji politiki so se zgodile največje napake; ministrski predsednik je dokazal svojo nezmožnost.

Ministrski predsednik grof Tisza je rekel, da se mora vzdržati vsega, kar bi moglo situacijo poostriiti. Protestiral je proti Rakovszkemu, kakor da bi bil ogrski narod na robu propada. Neromunsko prebivalstvo ob meji je bilo skoro vse evakuirano in je moglo rešiti skoro vso živino. Vlada je vse storila, da zagotovi življenje in imetje prebivalstva. Napadi na diplomatsko zastopstvo monar-
hije so neopravičeni in delovanje poslanika Czernina zasluži vso pohvalo. Bilo je absolutno negotovo kdaj poseže Romunska v vojno in oficijelne izjave romunskih močnik-
kov in kralja so nas mogle še v zadnjem trenutku pomiriti. V tiru so bile vse priprave za izdatno obrambo meje.

V popoldanski seji je posl. Rakovszky polemiziral s sadno izjavo

grofa Tisze glede lanskim pogajanj z Italijo, kar je zopet provzročilo hrupne prizore. Poslanca Szterenyi in Urmaneyz sta ostro kritizirala evakuiranje sedmograških okrajev.

Sledila je potem tajna seja. Ko je bila ta končana, je ministrski predsednik grof Tisza rekel, da je zopet oglašeni nekaj interpelacij, ki so škodljive interesom dežele in je za-
heval, naj se umaknejo, sicer bi morala vlada kaj ukreniti, kar ni njen namen.

Dr. Karol Slanc.

Nenadoma je dne 5. septembra umrl v Novem mestu odvetnik in posestnik gospod dr. Karol Slanc v starosti 66 let.

Pokojniki je bil izza mladih let znan po vsem Slovenskem in je od svoje mladosti do naših dni jako marljivo deloval kot politik, agitator in publicist. Rojen na Spodnjem Stajerskem, se je po izvršenih študijah in predpisani praksi naselil v Novem mestu in začel obenem pisati za »Slov. Narod«, kateremu je ostal zvest do svoje smrti, če tudi se je po svojem prepričanju v zadnjih letih bolj nagibal socialnodemokratski stranki.

Dr. Karol Slanc si je pridobil za narodno probujenje na Dolenjskem, zlasti v Novem mestu, neveljavih zaslug. Pri vsaki volitvi je žilavo agitiral. Stal je ob strani Šukljeja v njegovem velikem boju za mandat dolenjskih mest, vojskoval se je za napredne kandidate pri najrazličnejših volitvah, propagiral napredne časopise in neustrudno pisal. Njegovih člankov inotic je brez števila. Pisal ni samo o aktualnih vprašanjih, nego v obširnih razpravah pojasnjeval tudi zgodovinsko in socialno preteklost slovenstva, višev v njej vzroke sedanjemu položaju našega naroda. Spreten v polemiki, je srečno in zmagovito dobojeval marsikak politični boj s peresom, dočim sam ni nikdar reflektiral na mandate in javne časti. Boril se je za ideje.

Bil je bojevnik. Politiku in publicističnemu boju za misli in programe je bil posvečen ves njegov prosti čas in umrl je takorekoč s peresom v rokah. O njegovim zasebnem življenju ni skoro ničesar povedati: Živel je svojemu poklicu, svoji družini in borbi za ideje in njegovo zadoščenje je bilo, da je svojim idejam, za katere se je zavzemal, in stranki, za katero je deloval, pomagal v največji meri, tako da ga bo zgodovina štela med najdelavnejše slovenske agitatorje in publiciste.

Bodi vrlemu možu ohranjen hvaležen spomin za njegovo delo in za njegove zasluze.

Vesti iz primorskih dežel.

Goriški municipij v Trstu. Goriški deželni odbor naznanja, da se nahajata c. kr. vladni komisar in municipij goriški v Trstu, Via Caserma št. 7.

Pa naj še kdo reče, da v Pulju ni Hrvatov! V puljskem »Hrvatskem listu« čitamo, da je županstvo v Pulju iskalo osebo, sposobno za neko uradniško mesto. V ta namen je razpisalo natečaj, v katerem je zahtevalo od kompetentov poleg drugih kvalifikacij tudi popolno poznavanje hrškega (to se pravi: hrvatskega) jezika. — Župan puljski je to zahtevo opravičeval s tem, da je naglašal absolutno potrebo za javne uradnike v Pulju, da poznajo hrvatski jezik, ako naj direktno občejuje z občinarji v njihovem jeziku!! Puljski list dostavlja: »Da se pa ne bo kdo motil, moramo omeniti, da se je to zgodilo leta 1875., ko je županoval veliki Italijan dr. Barsani! — Če je bila taka absolutna potreba pred 40. leti, ko je velik del našega življa še dremal v narodni nezvesti in ni zahteval svojih pravic, kako je potem šele danes, ko se je naš narod na Puljski narodno osvestil! In to velja blizu za vse italijanske občine ob morju od Trsta do Pulja. — »Edinost«.

Wolfsthal, 14. septembra. Tukaj v Wolfsthalu na Nižje Avstrijskem se nas nahaja 54 beguncev iz Gorice in okolice; tukaj smo od 13. avgusta, od doma pa smo odšli v torek, dne 8. avgusta. Tu nam ne gre prav slabo. Živeža dobimo nekaj od občinstva in tudi v denarju nam večkrat priskočijo na pomoč. Posebno zahvala pa moramo izreči gospodu majorju Josipu Deklevi, doma iz Divače, ker na rojstni dan našega presvetlega cesarja se je na njegov predlog v družbi nekaterih drugih g. častnikov nabralo 90 kron, od katerih je on največ podaril. Čez nekaj dni nas je z gospo soprogom, ki nam je tudi že dokaj pripomogla, osebno obiskal v naših stanovanjih ter nam izročil omenjeni dar, za kateri se mu prav iz srca zahvaljujemo. Bodoči

hvala gre tudi g. grofici Waltnerkirchen, katera je z gosp. župnikom na enak način pripomogla do življenjskih potrebščin in večkrat tudi v denarju, za kar se njej in g. župniku in vsem drugim dobrim srcem iz srca zahvaljujemo. — V imenu beguncev: Ivan Gorjup, pekovski mojster; Ivan Mušič, begunca iz Gorice.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanja.** Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 4. b.-h. pp. Branko vitez Pogačnik. Novič je dobil cesarjevo pohvalno priznanje nadporočnik 97. pp. Alojzij Sotlar.

— **Iz liste izgub.** Padel je ritmojster 5. ulanskega polka Emil Gollas (Ljubljana), ranjena sta poročnik 2. b.-h. pp. Ivo Hrašovec (Ljubljana), stotnik Beno pl. Puteani; v ruskem vjetništvu je nadporočnik 5. domobr. pp. Henrik Lotrič (Ljubljana); ranjena sta nadporočnika 2. b.-h. pp. dr. Fran Pavlič (Zatična), in Franc Petek (Celje) padel je kadet 26. domobranskega pešpolka Stanko Sket (Brežice).

— **Prazniki.** Znano je, da je pappež svoj čas odpravil nekaj praznikov. Zdaj je justično ministrstvo objavilo v svojem naredbeniku odločbo najvišjega sodišča, da veljajo vsi prazniki kot taki, tudi tisti, ki jih je cerkvena oblast odpravila.

— **Patriotično delo I. mestne deške ljudske šole v minulem šolskem letu.** Učiteljski zbor I. mestne šole je pokladal v minulem šolskem letu veliko pažnjo na vojaškopatriotično vzgojo šolske mladine. Postavil si je kot prvo in najvažnejšo nalogo, vzgojiti v srcih šolske mladine čut hvalne in ljubezni do hrabre naše armade ter vzgojiti iz te mladine dobre patriote in vredne članke človeške družbe. V dosego reda, modrega gospodarstva in varčnosti se je mladina pri vsaki priliki vcepila gospodarska in vzgojna vrednost vojaške organizacije, učiteljstvo je pa pri vsaki priliki s svojim vzgledom vplivalo na mladino ter pokazalo s tem npravnstveno vrednost patriotične požrtvovalnosti. Posebej se je pa pokazalo patriotično udejstvovanje zavoda z naslednjimi zbirkami in prireditvami: Dne 2. decembra se je slovesno praznoval 67. vladarski jubilej Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. Namen te slavnosti je bil, vzbuditi in utrditi v srcih šolske mladine čut neomahljive zvestobe in udanosti do presvetlega jubilarja in rodovine Habsburške. — V podporo osirotelim otrokom in zapuščenim vdovam je zabilala mladina I. mestne šole dne 17. decembra žrebile v mestni »Brambi št. 1« v železju ter darovala na žrtvenik dela usmiljenja 100 K 10 v. — Tedenske dvovinarske zbirke se je nabralo med učenci 431 K 64 v. — Tretjega vojnega posojila se je podpisalo 12.700 kron. Patriotično navdušenje je pa doseglo vrhunec ob podpisovanju četrtega vojnega posojila. V okviru I. mestne šole se je podpisalo 81.000 K. — Vojakom na bojno polje se je odposlalo 445 zavrtkov božičnih daril. — Za domoljubno zbirko kovin je nabrala mladina I. mestne šole 8 velikih zabojev bakra in mesinga in 49 kuhinjskih nožnarjev. — V okoliš I. mestne šole je nabrala mladina 48 večjih in manjših zavojev volnenine in kavčuka. — Pod geslom: »zlato in srebro za železo« so nanosili učenci 31 zlatih in 12 srebrnih predmetov. — Robidnega in jagodnega listja je nabrala šolska mladina 17 kilogramov, cinka, čina in stanola pa 34 kg. Iz tega poročila je razvidno, kako obsežno in uspešno sta mladina in učiteljstvo I. mestne deške ljudske šole udejstvovala svoja patriotična čustva v minulem šolskem letu. S temi čustvi bosta šla na delo tudi v novem šolskem letu.

— **Zahvala.** Vodstvo vojaške bolnišnice v Marijnem domu, izreka tem potom v imenu ranjenih in bolnih vojakov iskreno zahvalo gospodu in gospe Tonec, kavararju v »Evropi« za velikodušno podarjenih 1000 cigaret. Istotako iskrena hvala vele-slavnemu predsedstvu deželnega in gospejnegu pomožnemu društvu Rdečega križa za Kranjsko za velikodušno darilo, železnatega vina, perila, cigaret, keksov, posušenega sadja, malinovca itd. Slednjič vsem raznim drugim dobrotnikom iskrena zahvala.

— **Popis goveje živine, prašičev, ovac in koz.** V smislu razpisa c. k. ministrstva za kmetstvo z dne 30. avgusta 1916, št. 27.077, se bo v Ljubljani dne 11. in 12. t. m. popisovala goveja živina, prašiči, ovce in kozje postanjaz dne 10. septembra letos. Komisija za pravo mesto bo poslovala v mestni posvetovalnici oba dneva od 8. ure do 12. ure dopoldne. Na Barju in v Spodnji Šiški pa se bo popisovalo od hiše do hiše. V Ljubljani stanujoči lastniki goveje živine, prašičev, ovac in koz se torej pozivljajo, da pridejo navedena dneva popisati svojo živino na magistrat. Kdor bi popisovanje prezrl, napadne podatke navedel, ali prepozno prišel živino popisat, bo v smislu obstoječih predpisov kaznovan, kakor se je to že zadnjič nekaterim pripetilo.

— **Poročilo se je gosp. Josip Murin,** trgovec iz Ljubljane, z gospodično Mici Turkovo iz Šmihela pri Novem mestu. Bilo srečno!

— **Prodaja oslov!** Na podkovski šoli v Ljubljani, Poljanska cesta 59 je še nekaj oslov, čez 1 in pol leto starih oddati. Do nakupa ima vsak pravico.

— **Velika tatvina.** V popolnili večerajšnje novice o veliki tatvini v Kolodvorski ulici, je zabeležiti, da je policija pri hišni preiskavi pri Sme-rečnikovi našla celo zalogo ukradenega blaga.

— **Oproščen.** Povodom rojstnega dne Nj. Veličanstva presvetlega cesarja je bil oproščen petletne ječe v Gradcu Mihael Osolin, bivši sedlar in posestnik v Domžalah.

— **Velik požar.** Iz Maribora poročajo: Pri posestnici Mariji Kas v Podovi je nastal dne 31. avgusta požar, ki se je hitro razširil. Skupne škode pri petih posestnikih je 64.000 K.

— **Požigalec in samomorilec.** Viničar Anton Jelenko v Košaku pri Mariboru je užgal pri posestnici Mariji Peternel, potem pa razveljale sebe pod streho obesil. Pod razveljanim pogorelega poslopja so našli tudi njegovo truplo.

— **Več večer smeja v Kino Idealu.** Kot znano, je predvajal Kino »Ideal« večeraj prvič učinkovito burko »Doktor Eisenbart«. Prizori so polni najgrotesknejše komike. Veselje igra je prepojena s finimi pointami in satiričnimi dovpti finega okusa ter pripomore s svojim zdravim humorjem do največjega razpoloženja. Smeškar ne poneha. Poleg te izborne burke je še na sporedu prvovrstna senzacijska drama z divjega zapada »Dolina smrti«, ki se ponaša s sijajno scenografijo in naravnost fenomenalnimi jahalnimi prizori. Z zadovoljstvom sledi pogled po planjavah kot veter dirajočim konjem in z občudovanjem zremo cowboyje, s kako spretnostjo porabljajo lasso. Množica najsmelejših bravurnih dejanj, ki jim ni primere, zbude zanimanje in občudovanje v največji meri. Najnovejša vojna poročila in prihod podmorske ladje »Deutschland« v Bremen »Izpopolnjujejo zanimiv spored, ki se predvaja le še danes dne 6. septembra in jutri v četrtek, dne 7. septembra. Petek, dne 8. septembra, na praznik, velik nordijski večer z igrokazom: »Ne pelji nas v skušnjavo!« Ideal-Kino.

— **Rjava vojna lovska psica** se je zatekla. Odda naj se pri c. k. policiji.

Razne stvari.

* Nakazila za smodke in cigarete. Iz Budimpešte javljajo, da hoče vlada uvesti na Ogrskem nakazila na smodke in cigarete na ta način, da bo na osebo prišlo na dan ali dve smodki ali pa štiri cigarete.

* **Japonski generali v Evropi.** »Politiken« javlja, da je prišlo iz Rusije sedem japonskih generalov v Bergen; odpeljejo se na angleško-francosko fronto. Na vzhodni fronti so bili od spomladi.

* **Izdatna globa.** Veletrgovec s sočivjem v Berlinu je plačeval zelje po 2 marki 50 pfenigov cent, prodajal pa je po 8 mark. Sodišče je reklo, da bi bil smel zelje kvečjemu

prodajati po 6 mark 50 cent in je moža obsodilo na globo 10.000 mark.

* **Vohunska afera v Kodanju.** V Kodanju so pred nekaj tedni zaprli dopisnika londonskega lista »Westminster Gazette«, Harveya, in njegovo ženo. Obdolžena sta bila vohunstva. Zdaj so ju pač izpustili iz zapor, a ju iztirali in Danske.

* **Obleka iz šote.** Listi javljajo, da je švedski inženier Pegräus iznašel način, kako se da iz šote prestisukno. To je poskusil že pred 25 leti francoski inženier Bérard, a je mogel izdelati le nekako bato. Z izumom inženierja Pegräusa delajo zdaj poskuse. Obleka iz šote in kopriv — to se bodo gizdalini veselili.

* **Umrli je v starosti 97 let** znameniti francoski slikar Henri Harpignies, o katerem se je reklo, da je zadnji klasični mojster velike šole v Fontainebleau-u in ki je bil patrijarh vseh evropskih slikarjev. Slikal je največ pokrajine. Zadnjo svojo sliko je postavil za ceno 12.000 frankov v nakup, a ljudje so se zanjo tako trgali, da je skupil 112.000 frankov.

* **Zenin v krilu.** V Wessensezu na Nemškem živi krojač, ki kar ne mara nositi svojemu spolu primerno obleko. Oblačil se je vedno v ženska oblačila in končno tudi dosegel, da mu je to dovolila pristojna oblast. Toda krojač v krilu s tem ni izgubil moškega značaja. Dokaz tega je, da se je zaljubil in zaročil z žensko. A tudi na poroko pred poročni urad je stopil v ženskem krilu. Seveda je bilo nekaj sitnosti, a končno je uradni vendar izvršil poroko, češ, da obleka vendar ne more biti ovira za konu.

* **Bojkot dunajske operete.** V Parizu so pred nekaj časom ustanovili zvezo francoskih in italijanskih gledališč. Na čelu ji stoji francoski senator Gerard, glavni upravitelj pa ji je znani založnik Lonzogrev v Milanu. Namen te zveze je, bojkotirati na Francoskem in na Italijanskem nemške sklade sploh, zlasti pa dunajsko opereto, ki je na Francoskem in na Italijanskem dobro uspevala, morda prav zaradi tega, ker znajo dunajski komponisti tako spretno porabljati slovanske naprave za svoja dela.

* **Naše gospodarstvo in vojna z Romunijo.** Ob sebi je pač umljivo, da žita ne bomo več dobivali iz Romunije, a sicer ne bo romunska vojna imela vpliva na naše gospodarstvo. Zadnji dve leti je bila vsa kupčija z Romunijo le kupčija z gotovim denarjem, kreditiral ni nihče in zato vojne v kupčijem oziru ne bo dosti čutili. Banke, ki so imele z Romunijo zveze, so si pravočasno zagotovile kritje za svoje terjatve in ne bodo nič izgubile. Pač je pri romunski petrolejski industriji angažiranega mnogo tuje denarja, a ta je po ogromni večini iz Nemčije in ne iz Avstrije.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Goriške begunce«: Ivan Hribar, ravnatelj, Abtenau 50 K.

Za »Rdeči križ«: Franjo Pogačnik, učitelj iz Št. Vida pri Grobelnem 28 K, mesto venca na krsto Alfonza Stritarja, naduč. sina v Št. Vidu pri Grobelnem (darovali: Bevc, Debelak, Gosak, Lecker, Lindič, Ogulin, Pogačnik, Pustišek, Šumer in Žnidar).

Za »Sirote in vdove padlih vojakov«: Franc Drobnič iz bojišča 2 kronl.

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Fran Drobnič iz bojišča 2 K in Ivan Poč, mornariški uradnik iz Pulja 2 kronl. Skupaj 4 K. Srčna hvala!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Koptlar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Zahvala.

Za vse sočutje in tolažbo v bolezni in smrti naše drage nepozabne sestre, tete in svakinje, gospodične

Angele Polšer

Izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo najprijetnejšo zahvalo. Posebej pa se zahvaljujemo darovateljem krasnih vencev in šopkov ter sploh vsem, ki so spremili nepozabno pokojnico na nje zadnji poti. Bog plačaji!

V LJUBLJANI, dne 6. septembra 1916.

Zahvalni ostali.

Samostojna, trgovaško izobražena

GOSPA

obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi zmožna, želi mesta v kaki pisarni even. gre tudi za blagajničarko.

Ponudbe pod »Gospa/2821« na upravn. »Slov. Naroda«. 2821

Kupim cel vagon ali vož

bukovih drv.

Pismene ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »bukova drva/2868.

Prostovoljna prodaja

raznega pohištva, obleke, glasovirja itd.

se vrši v ponedeljek, dne 11. septembra ob 2 uri pop. v Christofovem učnem zavodu, Sodna ulica 1/L. 2867

KAVA!

Ze zmleta, že s sladkorjem in vsemi primesmi v kockah za 1/2 litra kave. Ena taka kocka stane samo 30 vin. 500 kron plačam tistemu, kateri more reči, da ni vredno.

Navodilo za pripravljanje se glasi: 1 tako kocko v pol litru vode 5 minut kuhati, od ognja vzeti, 2 minuti pokrito pustiti in najboljša kava je gotova. — Po pošti pošljim najmanj 20 kock, to je 1 kg K 5-50; Ojvoj se zaračuni po lastni ceni! Pošilja se proti novzetju. Sprejem na naročeno blago tudi nazaj če kateremu ne ugaja. 100 kock 5 kg znižana cena K 25.— Naročila sprejema in izvršuje razpošiljalnica

Ivan Urek
Ljubljana 5, Mestni trg št. 13, dverišče, deano. 1956

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšie priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepjuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom K 1-20. Raspoložljiva se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zeloga vseh preizkušenih zdravil, madio, mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran. Jožefovega juhl. mostu. 18
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolnišniških blaginj južno železnice, c. k. tobačne tovarne in okr. bol. župe blaginje v Ljubljani.

Gonoktein.

Najnovejše, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju). belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katariju itd. 2130

GONOKTEIN je upeljan na češki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega. Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odstřil itd.

M. U. dr. H. Sary, specialist za tajne in kužne bolezni v Pragi piše: Z Gonokteinom sem dosegel izvrstne uspehe, ne dela težav v želodcu, niti v ledvicah, v akutnem stanju sem dosegel edino z Gonokteinom hitro pončanje neprijetnih subjektivnih simptomov z vidnim objektivnim polboljšanjem procesa.

M. U. dr. J. Urban, občinski zdravnik v Vel. Chomutici-Obora piše: Z Vašim Gonokteinom dosegel sem uspehe, ki so me popolnoma zadovoljili.

Dobl se po vseh večjih lekarnah. Skatljiva K 6.—

Zahtevajte literaturo in prospekt. Ljubljana: Lekarna Truhovec. Zagreb: Lekarna »Salvator«, S. Mit. leščak, Jolobčev trg.

Proizvajal: Farmakološko-kemično laboratorij »HERA« Praga-Vrbovice 882. Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

Malo stanovanje

z eno sobo in kuhinjo, 1860 mirna stranka brez otrok za 1. oktober 1916.

Ponudbe pod »L. oktober/2865« na upravn. »Slov. Naroda«. 2865

16letno dekle, zmožno slovensčine in nemščine, želi mesta

učenke

v kaki manufakt. trgovini, najraje kje na Gorenjskem. 2872

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

HLAPEC

zanesljiv, k težkim konjem, se sprejme takoj 2862

v tovarni za lim v Ljubljani.

Kupujem različne stare

Cunje

in jih plačujem po najvišji ceni.

Pojasnila glede cen daje špedicijska tvrdka »Balkan« v Ljubljani. 2864

Iščem za dve uri na dan za nadzorstvo otrok pri učenju

učno moč.

Znanje francoščine ima prednost.

Ponudbe z navedbo zahtev pod »učenje/2870« na upravn. »Slov. Naroda«. 2870

Suhe gobe, - trčen med, vosek in Janež, po vzorcu

kupuje

tvrdka **MAKS LAURENČIČ**
Gradec, Elisabethstr. 22.

Stanovanje

elegantno meblirano obstoječe iz 2-3 sob

se išče za dva oziroma 3 gospode. Ponudbe pod »elegantne sobe 2863« na upravništvu »Slov. Naroda«. 2863

Zeleznoto 1090

China vino

lekarnarja Piccolija v Ljubljani,

prekaša vse slične preparate, ker vsebuje vedno naznanjeno količino železa in ima nesporno medicinsko vrednost.

Steklenica stane 2-40 K.

Ledena omara

perilni valjar in prazen vinski sod

se prodajo v Knaflovi ul. 15. 2861

SODE

prazne od petroleja, jedilnega olja in denat. spirita, kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah tvrdka

Ivan Jelačin, 137

Ljubljana, Rimska cesta štov. 1.

Vermut vino

slivovka

tropinovec

brinjevec

droženec

navadni rum

Jamajka rum

konjak

najboljše kakovosti se dobi v sodčkih od 56 litrov naprej po primerno nizki ceni pri

M. Rosner & Co. v Ljubljani.

Stev. B III 2083 ex 1916.

OBJAVA.

V svrhu izvršitve cesarskega ukaza z dne 29. avgusta 1916, zadevaločega uvedbo davka na vžigala, ki stopi v veljavo dne 18. septembra 1916, je c. kr. finančno ministrstvo izdalo z naredbi z dne 1. septembra 1916 glede prijave in kontrole trgovanja in prodaje vžigalic, dalje glede izdelovanja in prodaje kresil in trgovanja z njimi, končno glede naknadnega obdačenja vžigalic in kresil med drugimi naslednje določbe:

Kontrola trgovanja z vžigalicami in prodajo vžigalic.

Kdor se peča s trgovanjem z vžigalicami ali z njih prodajo, mora to najkasneje 11. septembra 1916, če se pa namerava obrat otvoriti še le pozneje, 48 ur pred pričetkom obrata prijaviti pisмено pristojnemu oddelku finančne straže z nekolikovan vlogo, pri čemur je navesti ime imejitelja trgovine ali obrtnika, vrsto obrata, kraj, trg ali ulico, konskripcijsko številko in druge date, ki označujejo natančneje mesto zadevne trgovine ali obrta. V prijavah, ki jih morajo napraviti imejtelji podjetij za avtomate z vžigalicami, je označiti tudi mesta avtomatov z vžigalicami.

Vsako premestitev obrata na drug kraj je naznaniti 48 ur prej, vsako premembo v osebi podjetnika tekom 48 ur po prevzetju in sicer po novem podjetniku na isti način. O vsaki prijavi izda oddelk finančne straže stranki potrdilo.

V prvem odstavku označeni obrati, dalje gostilne in kavarne, ki dajejo v svojih prostorih obiskovalcem vžigalice na razpolago, so podvržene glede prometa z vžigalicami dohodarstveni kontroli. Podjetniki so zavezani pokazati finančnim organom obstoječe zaloge, dovoliti pregled, če so vžigalice opremljene s pravnimi tovarniškimi znamkami ali davčnimi znaki, dokazati v primeru najdenih nedostatkov prejem in obdačenje zalog in dovoliti, da smejo finančni organi po ukazu finančne oblasti prve instance, ki ga ta izda od slučaja do slučaja, vpogledati v poslovne knjige.

Naknadno obdačenje.

Vžigalice, ki se nahajajo 18. septembra 1916 v ozemlju, za katero velja davek na vžigala, izven tovarn za vžigalice, izven prostih skladišč za vžigalice ali carinskih skladišč, so podvržene naknadnemu davku.

Ta znaša:

- a) za žveplenke 2 h za vsak ovoj z ne večjo vsebino kakor 100 komadov; za ovoje večje vsebine po 2 h za vsakih 100 komadov ali za delne množine;
- b) za druge vžigalice 2 h za vsak ovoj z ne večjo vsebino kakor 66 komadov; za ovoje večje vsebine po 2 h za vsakih 66 komadov ali za delne množine;
- c) za vžigalne svečke 10 h za vsak ovoj z ne večjo vsebino kakor 66 komadov; za ovoje večje vsebine po 10 h za vsakih 66 komadov ali za delne množine.

Proste naknadnega davka so zaloge vžigalic, če bi nakladni davek od njih ne znašal več kakor 10 kron. Večje zaloge se morajo v celoti naknadno obdačiti.

Kdor ima zalogo nakladnemu davku podvrženih vžigalic, jo je dolžan najkasneje dne 21. septembra 1916 prijaviti onemu oddelku finančne straže, v katere okolišju se nahaja prijava podvržena zaloga in sicer pisмено v dveh izvodi. Pri tem je navesti vrsto vžigalic (žveplenke, vžigalice brez žvepla, vžigalne svečke), število in vrsto posameznih ovojev, končno kraj in shrambo. Če se ne nahajajo vžigalice v označenih trgovsko običajnih ovojih, je navesti razen tega povprečno vsebino pričujočih posameznih ovojev. Tiskovine za prijave se dobe brezplačno pri vsakem oddelku finančne straže in pri vsakem davčnem uradu.

Ako bi se nahajale prijavi podvržene vžigalice na transportu, tedaj je zavezan prijaviti in plačati nakladni davek prejemnik blaga, ki ima oddati prijavo najkasneje 48 ur potem, ko pošiljatev dospe.

Finančni organi, pri katerih se oddajo prijave zalog, imajo te prijave glede popolnosti preskusiti, eventualno odrediti izpopolnitev in čim prej mogoče izvršiti ovedbo zalog.

Prijavi podvržene stranke so dolžne finančnim organom, ki jim je naročena ovedba zalog, nuditi potrebno pomoč ali pa poskrbeti, da se jim ta nudi. Do ovedbe zalog nastale premembe prijavljenih zalog po prirastkih ali pa odpadkih se morajo finančnim organom pred pričetkom ovedb zalog naznaniti in na zahtevo dokazati.

Pri ovedbi zalog se ima ugotoviti vsebino večjih, enakovrstnih ovojev le po preskušnji posameznih ovojev. Za v koncem te objave pridejanem seznamu označene trgovsko običajne ovoje je ugotoviti nakladni davek po tam navedenih postavkah.

Vspreh ovedbe zaloge se vpiše na drugi strani prijave in ga sopodpiše prijavitnik ali njega namestnik. Ko se je vpisal odpadajoči znesek nakladnega davka in plačilnica, pri kateri je nakladni davek plačati, se vrne en izvod stranki, drugi pa vpošlje plačilnici.

Plačilo zavezana stranka ima plačati nakladni davek, če jej niso dovoljeni obroki, tekom osem dni pri plačilnici, ki je označena v rešitvi prijave. Ako se plačilo ne izvrši ob roku, se ima to brez odloga naznaniti pristojni finančni oblasti prve instance, da iztirja zastanek.

Za plačilo nakladnega davka se lahko dovolijo strankam na prošnjo po finančni oblasti prve instance brez posebnega jamstva največ štirje enaki mesečni obroki. Prvi obrok se mora plačati takoj po prejemu dovoljenja za plačevanje v obrokih. Ako se le en obrok ne plača na dan dospelosti, tedaj je iztirjati ves še zastali znesek naenkrat. Zamudne obresti se v tem primeru ne zahtevajo.

Prijava izdelovanja kresil.

Kdor kresila izdeluje ali pa iz od drugod dobljenih sestavnih delov sestavlja, ima to prijaviti najkasneje dne 6. septembra 1916, če pa ima pričetki z izdelovanjem še le po 17. septembra 1916, najmanj 14 dni pred otvoritvijo obrata krajevno pristojni finančni oblasti prve instance. Prijava mora vsebovati ime in bivališče podjetnika, delovodje in nastavljenca, ki je določen dajati v odsotnosti podjetnika pojasnila, in označbo tvrdke. V njej morajo biti tudi navedeni kraj in konskripcijska številka izdelovališča, prostori, v katerih se kresila izdelujejo in sestavljajo, prostori, v katerih se hranijo polizdelki in prostori, v katerih se hranijo dovršeni obdačeni in neobdačeni izdelki, dalje razne vrste kresil, ki se imajo izdelovati. Tej prijavi je priložiti odtis ali pa osnutek (risba) imenske ali tovarniške označbe, s katero se naj opremljajo kresila. Podjetniki, ki izdelujejo in hranijo v obrtvališču tudi predmete iz žlahtnih kovin, dalje oni, ki ne le izdelujejo kresil, marveč tudi prodajajo posamezne sestavne dele kresil drugim obrtnikom, imajo to posebej prijaviti.

Finančna oblast prve instance odredi izvidni pregled, čegar uspeh se zabeleži v zapisniku ki se sestavi v dveh izvodi, in vpošlje odtis oziroma osnutek (risbo) imenske ali tovarniške označbe c. kr. glavnemu uradu za punciranje na Dunaju. Pri pregledu ima podati podjetnik in osobe obrata vsako za dohodarstveni kontroli zahtevano pojasnilo. Naprava načrtov in risb se ne zahteva, pač pa je vsprejeti za kontrolo važne date v zapisnik.

Označba imena ali tovarne se mora razlikovati od označbe drugih obrtnikov. Glavni urad za punciranje na Dunaju odloča o dopustnosti izvoljene označbe in odredi napravo palčice za punciranje proti povrnitvi napravnih stroškov. Zlatarjem in srebrnarjem je dovoljeno, če izdelujejo kresila iz nežlahtnih kovin, porabljati tudi za te svojo že odobreno imensko ali tovarniško označbo.

Ko dospe odločitev o naznanjeni imenski ali tovarniški označbi finančni oblasti prve instance, opremi ta oba izvoda zapisnika s svojo odobritvijo. En izvod se vroči podjetniku v shrambo in se mu naznani mesto za punciranje (urad za punciranje, kraj, kjer se punciira), kateremu je predlagati izdelana kresila v svrhu obdačenja, in neposredni nadziralni organ.

Kot neposredni nadziralni organ se določi za izdelovalce kresil, katerih obrti so v smislu cesarskega ukaza z dne 26. maja 1866, drž. zak. št. 75, pod kontrolo uradov za punciranje in ki se nahajajo na sedežu katerega mesta za punciranje, to mesto za punciranje, v vseh drugih primerih pa pristojni oddelk finančne straže.

Vsako premembo v osebi podjetnika, delovodja ali nastavljenca, ki je bil določen za pojasnjevanje, kakor tudi vsako izpremembo nasproti v protokolu zabeleženim podatkom, je naznaniti tekom 24 ur nadziralnemu organu. Ta ugotovi premembo v izvidnem zapisniku in poroča finančni oblasti prve instance.

Natančnejše navedbe glede kontrole, glede zapiskov, ki jih je voditi, glede obdačevanja, glede neobdačene oddaje in prejema kresil so navedene v §§ 18 do 21 izvršilnega predpisa o davku na vžigala.

Kontrola trgovanja s kresili in prodaje teh.

Kdor se peča s trgovanjem s kresili ali s prodajo kresil, mora to najkasneje 11. septembra 1916, če se pa obrat otvori šele pozneje, 48 ur pred pričetkom obrata prijaviti pisмено finančni oblasti prve instance.

Glede prijave, dalje glede kontrolnih dolžnosti, ki jih imajo trgovci s kresili in prodajalci kresil, veljajo določbe o kontroli trgovanja z vžigalicami in prodaje vžigalic.

Finančni straži je naročena neposredna kontrola vseh izdelovalcev prodajalcev in trgovcev kresil, izvzemši one, ki se nahajajo na sedežu katerega mesta za punciranje in ki imajo obenem zalogo blaga iz žlahtne kovine; organi mest za punciranje pa imajo razven izključno njim pri-deljenega nadzorovanja takih obrotov, ki se nahajajo na sedežu mesta za punciranje in ki imajo obenem zalogo blaga iz žlahtne kovine, tudi pravico kontrole vseh drugih izdelovalcev, prodajalcev in trgovcev kresil.

Naknadno obdačenje.

Dne 18. septembra 1916 v posesti prodajalcev in trgovcev s kresili, dalje ta dan v prodajališčih izdelovalcev kresil se nahajajoča kresila so podvržena nakladnemu davku.

Ta znaša:

- a) za žepna kresila v komadni teži ne čez 25 gramov 50 h;
- b) za težja žepna kresila 1 K,
- c) za namizna in stenska kresila 3 K od komada.

Pri prodajalcih in trgovcih s kresili so oproščene od nakladnega davka zaloge kresil, če bi za nje odpadajoči nakladni davek ne presegal 10 K, večje zaloge se pa morajo v celoti nakladno obdačiti.

Izdelovalci, trgovci in prodajalci kresil morajo nakladnemu davku podvrženo zalogo predložiti najkasneje 21. septembra 1916 najbližjemu mestu za punciranje in navesti pri tem pisмено število in vrste kresil.

Mesto za punciranje preskusi prijavo glede soglasja s predloženim blagom in vpiše, ako ni zadržka, odpadajoči davek v prijavo. Povodom obdačenja se vtisne na kresilo davčni znak. Davek zapade v času, ko se prijava izroči, in se plača v gotovini pri mestu za punciranje.

Za plačilo nakladnega davka se lahko dovolijo strankam na prošnjo po finančni oblasti prve instance brez posebnega jamstva največ štirje enaki mesečni obroki. O dovolitvi je obvestiti tudi mesto za punciranje, pri katerem se ima izvršiti plačilo. Prvi obrok se mora plačati takoj po prejemu dovoljenja za plačevanje v obrokih. Ako se le en obrok ne plača na dan dospelosti, mora mesto za punciranje naznaniti to finančni oblasti prve instance v svrhu iztirjanja vsega še zastalega zneska. Zamudne obresti se pa v tem primeru ne zahtevajo.

Ako bi se nahajala prijavi podvržena kresila na transportu, ima dolžnost naznaniti in plačati nakladnega davka prejemnik blaga, ki ima vložiti prijave najkasneje v 48. urah potem, ko je pošiljatev dospela.

Od nakladnega davka oproščene zaloge kresil trgovcev in prodajalcev, v kolikor se nahajajo te zaloge še v posesti teh oseb, se morajo predložiti v času od 16. novembra do 14. decembra 1916 bližjemu mestu za punciranje, katero to zalogo opremi brezplačno s spoznavalnim znakom.

Na te določbe se s tem opozarja z dostavkom, da se dobe tiskovine za prijave nakladnemu davku podvrženih vžigalic brezplačno pri najbližnjem oddelku finančne straže in pri najbližnjem davčnem uradu, in da se ravno tam tudi dajejo natančnejša pojasnila.

Seznam

ob pričetku veljavnosti davka na vžigala v prometu se nahajajočih trgovsko običajnih ovojev za vžigalice.

Komadni ovoj	Običajna označba		Število v običajnih originalnih zabojih se nahajajočih komadnih ovojev	Davčna vrednost komadnih ovojev v vinarjih	
	velikosti	tipe ali škatlične oblike			
A. Vžigalice brez žvepla:					
a) Vžigalice, ki se vnamejo samo na preparirani ploskvi za drgnjenje (švedske vžigalice)					
1	Pomikljiva škatlja iz lesa	3	Družinske švedske, vžigalice štedilke, gospodinske švedske	1000	10
2	Pomikljiva škatlja iz lesa	1/4	Švedske, normalna oblika	5000	2
3	Pomikljiva škatlja iz lesa	3/4	Švedske, 3/4 oblika	5000 in 6000	2
4	Pomikljiva škatlja iz lesa	Flaming	Švedske, flaming oblika	6000	2
5	Pomikljiva škatlja iz lesa	1/2	Švedske, oblika za vestjo	5000, 7200 in 14.400	2
b) Vžigalice, ki se vnamejo na vsaki ploskvi za drgnjenje.					
6	Pomikljiva škatlja iz lesa	100 tinska	Unikum ali Svozilky	5000	2
7	Pomikljiva škatlja iz lesa	250	Palors 250 tinske	1440	6
8	Zabojčki iz iverja za-lepljeni s papirjem	5000	Angleške št. 500 ali 5000 inski zabojčki iz iverja	100	100
9	Zabojčki iz iverja za-lepljeni s papirjem	1000	Angleške št. 100 ali 1000 inski zabojčki iz iverja	500	20
10	Patrone (škatljice) iz papirja	št. 56	Salon št. 56, Mikado, Japonske	5000	4
11	Pomikljiva škatlja iz lesa	1/4	200 tinske Idarè	3600	4
B. Žveplenke.					
12	Pomikljiva škatlja iz lesa	100 tinska	Zveplenke 100 tinske, solo žveplenke	5000	2
13	Okrogla škatlja iz lesa s pokrovom	50	Okrogli ivér št. 50	1000	6
14	Patrone (škatljice) iz papirja	št. 56	Žveplenke št. 56	5000	4
15	Patrone (škatljice) iz papirja	60	60	5000	4
16	Patrone (škatljice) iz papirja	65	65	5000	4
17	Patrone (škatljice) iz papirja	70	70	5000	4
C. Specijalitete.					
18	Pomikljiva škatlja iz lesa	Avtomat	Veršajoče vžigalice za avtomate	500	2
19	Paket, vsebujoč eno pomikljivo škatljo, ovoj 4 in eno pomikljivo škatljo ovoj 18	Avtomat	Švedske in veršajoče za avtomate	500	4
20	Pomikljiva škatlja iz lesa	1/4	Bengalične	1200	2
21	Pomikljiva škatlja iz lesa	3/4	Veršajoče vžigalice	3600	2
22	Zavitek s vžigalicami ki se odtrgajo		Joupiter	10000	2

Od c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani.

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Št. 1514/m. š. sv.

2866

Razglas.

Na obeh mestnih slovenskih otroških vrtoih se prične novo šolsko leto 1916/7

dne 16. septembra 1916.

Vpisovalo se bo v šolskih prostorih na Zaloški cesti št. 1. in v Cerkveni ulici št. 21 v petek, dne 15. septembra 1916 od dveh do petih popoldne.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dne 2. septembra 1916.

Št. 1515.

2876

Razglas.

Na pomožnem oddelku IV. mestne deške ljudske šole se prične šolsko leto 1916/7

dne 16. septembra 1916

s klicanjem sv. Duha in potem z rednim šolskim poukom.

Pouk se bo vršil, kakor lani, v prostorih II. mestnega slovenskega otroškega vrtca v Cerkveni ulici št. 21, kjer se bo vršilo vpisovanje v petek, dne 15. septembra 1916, od dveh do petih popoldne.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski,
dne 2. septembra 1916.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naslanja se na p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 132

cvetlični salon

samo pod Trnčo št. 2.
polog Cevljarskega mostu.
Velika zaloga suhih vencev.
zdelovanje šopkov, vencev, irakov itd
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Popolne opreme

274

otroškega perila

v zalogi za vsako starost
priporoča znana
trgovina s perilom

C. J. Hamann

LJUBLJANA, Mestni trg št. 3.
Ustanovljeno 1866.
Perilo lastnega izdelka.

Lovski pes

(brak) se kupi, isti se vzame prej na poskušnjo. — Ponudbe na „Količnej vrata št. 6, v Ljubljani.“ 2849

Česplje in bruške

(tepke) za kuhanje, plača vsako množino za česplje po 25 — K, za tepke po 20 — K za 100 kilogramov.

Veležganjarna sadja
M. Rosner & Co., Ljubljana.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; „Noril“, barva za laso in brado od Dr. Drallea po 2 in 4 K lasne vode in masti; Sampoo za umivanje las, šminke in puder ponikli i. t. d. priporoča

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpekljenja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 11 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Adrija

drogerija, fotomanufaktura

Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 5.

priporoča velike zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolovo kislino, karbolovo apno itd. itd.

Velika zaloga fotografskih potrebin in aparatov.

Velika zaloga najmodernejših alaminikov.

Klobuke in čepice

v najnovejših fazonah in v veliki izbiri

priporoča

IVAN SOKLIČ.

133

133. Prilastni Panama-alaminiki od 9 K do 50 K.

Mestni dekliški licej.

Turjaški trg 4, II.

Vpisovanje v licejsko ljudsko šolo bode 15. septembra od 9.—11. ure. Nanovo se bodo deklice sprejemale le v I. razred.

Vpisovanje v licej bode 16. septembra od 8.—9. ure. Pri-
pomni se, da so višji razredi zasedeni.

Gojenkam, ki so bile že na zavodu, se je zgledati 18. septembra med 11. in 12. uro.

2869

Ravnateljstvo.

Razpis.

Ima se izpolniti mesto občinskega

konjederca

na Sušaku, ki opravlja službo v občinah okraja Sušak in mesta Baker z letno plačo in stanarino 1420 K.

Prošnje, katerim naj se priloži

- 1.) krstni list,
- 2.) spričevalo o navednosti,
- 3.) spričevalo o vsposobljenosti za konjederski poklic.

izpostavljenosti od državnega veterinarja, se imajo predložiti občinskemu predstojništvu na Sušaku do 10. septembra 1916, nakar sledi takoj 10. septembra 1916 nameščenje, a se istodobno naznanijo pogoji nameščenja in postranski dohodki združeni s konjederskim nameščenjem.

2863

Predstojnik Sablić I. r.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki priložujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktu ali domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, **jako zanimiv, lep detektivski roman**, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitichen in nestranski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, brivnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrt leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.— Naročniki dobe kot **nagrado** velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercer ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKA SLIKE“
Ljubljana, Franciščanska ulica 10/L

Št. 1500/m. š. sv.

2859

Razglas.

Šolsko leto 1916/7 se prične na vseh mestnih ljudskih šolah ljubljanskih

dne 16. septembra 1916.

s klicanjem sv. Duha in potem takoj z rednim šolskim poukom.
Vpisovalo se bode

v četrtek, dne 14. in v petek, dne 15. septembra 1916,

vselej od osmih do dvanajstih dopoldne in od dveh do štirih popoldne in sicer:
Za I., II., III. in četrto mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju I. mestne deške šole v Komenskega ulici št. 19, za mestno nemško deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju c. kr. nem. državne gimnazije v Beethovnovi ulici, za mestno slovensko dekliško šolo in pa za mestno nemško dekliško šolo v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 21; za mestno trirazrednico na Barju v šolskem poslopiju na Karolinski zemlji št. 40; za šišensko deško in dekliško osemrazrednico v tamošnjem šolskem poslopiju na Gasilski c. št. 242.

Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, se v mestne šole ne bodo sprejemali.

Vse podrobnosti pojasnjuje šolska vodstva ob vpisovanju.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dne 1. septembra 1916.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavica 3.000.000 kron. “

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fondii okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Blagovni oddetek.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči računi in jih obrestuje najugodnejše.

Promese tiskih srečk à K 11.— za komad.
Žrebanje 2. oktobra 1916. Glavni dobiček K 180.000.—.

Nahajala vojnim vjetnikom v vseh državah, izvršujejo se točno in najkvalitetneje.